

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

E. VAN DIEVOET. — Voor de praktische vervlaamsching van onze burgerlijke rechtsvordering. RECHTSPRAAK.
Hof van beroep Brussel. — 9e Kamer. — 19 April 1933. — Taalgebruik. — Verandering van taalkeuze tijdens de procedure. — Nietigheid.
Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. 13 Mei 1932. — 5e Kamer. — Verkoop van grond. — Verplichting van niet te doen. — Erfdienstbaarheid.
Burgerlijke Rechtbank Dendermonde. — 15 Februari 1933. — Vonnis van Onbevoegdheidsverklaring. — Niet betekening. — Geen kracht van gewijsde. — Berusting onmogelijk. — Niet ontvankelijkheid eener nieuwe vordering.
Vrederecht Hoogstraeten. — 26 Juli 1932. — Eigendom. — Verjaring. — Gebruik. — Geen ververving van eigendomsrecht.
Vrederecht te Antwerpen. — 4de Kanton. —

15 Maart 1933. — Werkongeval. — Schaftijd. — Haven van Antwerpen. — Dienstrekening. — Afwezigheid van arbeidsovereenkomst.
Vrederecht Berchem. — Auteursrecht. — Niet openbaarheid der vertooning. — Taks niet verschuldigd.
BESTUURLIJKE RECHTSPRAAK.
Gemeenteraad. — Benoeming «in extremis». — Vernietiging.
NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.
Rb. 's Gravenhage, II, 9 Maart 1933. — Voortbestaan en liquidatie van Russische vennootschap. — Sowjet-recht en Nederlandsche rechter.
UIT DE PERS.
EALIELEVEN.
RECHTERLIJK LEVEN.
NECROLOGIE.
MEDEDELINGEN.

VOOR DE PRACTISCHE VERVLAAMSCHING VAN ONZE BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

Van de hand van Prof. Mr Paul Bellefroid, hoogleeraar te Nijmegen en werkend lid van de Kon. Vlaamsche Academie, verscheen zooeven bij Pol. Pee, te Gent, een « FORMULIERBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING ».

Een onontbeerlijk bezit voor den Vlaamschen jurist. « Thans, zegt schrijver in zijn voorwoord, is de belangstelling in de Nederlandsche rechtspleging groot geworden in Vlaanderen. Meer en meer worden er de burgerlijke en handelszaken behandeld in de Nederlandsche taal. Ook ten gevolge van het ingrijpen van den wetgever mag worden aangenomen, dat deze taal er weldra de voertaal zal wezen zoowel bij de rechtscolleges als bij de Vrederechten.

« De tijd is derhalve gekomen om een vrij volledig formulierboek van burgerlijke rechtsvordering aan de Vlaamsche deurwaarders, pleitbezorgers, advocaten, griffiers en rechters aan te bieden. Men mag zelfs zonder overdrijving zeggen, dat de behoefte aan een dergelijk formulierboek zich nu reeds nijpend doet gevoelen ».

En niemand kon, beter dan M. Bellefroid, de in onze rechtsliteratuur bestaande leemte aanvullen. Lange jaren was hij de meest gezochte advocaat en pleitbezorger van Hasselt. Hij gaf zeer gewaardeerde vertalingen uit van verschillende wetboeken, o. a. van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering. Zijn Dictionnaire français-néerlandais des termes de droit is in alle handen. Hoogleeraar te Nijmegen, waar hij sedert de oprichting van de Kath. Universiteit onderwijst, is hij met de Nederlandsche rechtstaal beter vertrouwd dan welke andere Vlaming ook. Overigens blijft zijn aandacht nog steeds op de procedure gevestigd : daarvan getuigt een werk dat hij verleden jaar liet verschijnen, als toelichting van het Nederlandsch-Belgisch Verdrag van 28 Maart 1925, betreffende de betrekkelijke rechterlijke bevoegdheid, het faillissement, het gezag en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten.

Met een bewonderenswaardig geduld heeft Mr Bellefroid zeven honderd acht en dertig formulieren opgesteld, waarbij, naar hij zelf zegt, werd gebruik gemaakt in de eerste plaats van de wetgeving over het procesrecht, vervolgen

gens van C gegevens der praktijk en de uitmuntende Fransche formulierboeken, met name die van Jamar en Zwendelaar. We kunnen hier aan toevoegen dat rekening werd gehouden met de wijzigingen in onze wetgeving, en wel, meer bepaald, met de wet van 29 Juni 1929 betreffende de kosteloze rechtspleging, de wet van 15 Maart 1932 op de bevoegdheid, het Nederlandsch-Belgisch Verdrag, en andere nieuwe bepalingen.

Het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering werd artikelsgewijs gevolgd (art. 1 tot 779) en de voorbeelden gaan van de rechtspleging vóór den vrederechter, langs die vóór de rechtbank van eersten aanleg en de handelsrechtbank, met de daarbij voorkomende incidenten allerhande, naar de vonnissen, en de daartegen bestaande rechtsmiddelen : verstek, beroep, verzet onder derden, verhaal op den rechter, om ten slotte alle noodige uitkomst te verstrekken omtrent de tenuitvoerlegging der vonnissen en de onderscheiden vormen van het beslag. Tot onze spijt ontbraken enkele zoogezegde speciale rechtsplegingen, onder meer het kortgeding en het scheidsrechterlijk proces.

Onnoodig er op te wijzen dat de taal van het Formulierboek zuiver Nederlandsch is, met dezen verstande nochtans dat de uitheemse rechtstermen « tot nog toe, voorloopig, in Nederland gangbaar », in het Formulierboek voor Vlaanderen zooveel mogelijk vervangen werden door Nederlandsche rechtswaarden, die er door het gebruik gewettigd zijn. Gezonde opvatting : indien het waar is dat we in Vlaanderen moeten afzien van alle vertalersfantasie en woordensmederij, om alleen zuiver Nederlandsche termen te gebruiken, dan blijft het eveneens waar dat we sommige Noord-Nederlanders het genoegen van hun meelijdenden glimlach mogen gunnen, waar zij het « aardig » vinden dat we « in het Vlaamsch » spreken van het Hof van Verbreking, waar zij het Hof van Cassatie als beter Nederlandsch verkiezen... Sans rancune, want we hebben van Noord-Nederland nog ontzaglijk veel te leeren.

De rechtsbeoefenaars, in Vlaanderen, zijn Prof. Mr Bellefroid veel dank verschuldigd om zijn uitstekend boek. Het bewijst eens te meer diens blijvende belangstelling voor zijn landgenooten. Met zijn Formulierboek heeft hij de groote diensten, die hij ons reeds met zijn

Dictionnaire en zijn vertalingen bewezen had, nog belangrijk vermeerderd.

Nu is het onze plicht het gebodene niet te verwaarlozen. Wat, immers, belet de advocaten in het Vlaamsche land, in hun taal te dagvaarden en te pleiten, en wat belet de rechters in Vlaanderen in dezelfde taal te vonnissen ? Geen wet noch reglementen. Kwade wil ? die wordt met den dag zeldzamer. Gebrek aan de noodige kennis ? Om deze te verkrijgen bestaat er meer en meer gelegenheid. Slenter ? Ja, vooral slenter, want het is zeer gemakkelijk en het staat zelfs goed, « af te geven » op de wetgevers met hun « lapmiddelen » en de

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e KAMER. — 19 APRIL 1933.

Voorzitter : M. Dujardin.
Raadsheeren : MM. Boucquey en Bail.
Advocaat-Generaal : M. Ost.
Pl. : Mter Misselijn (Antwerpen).

TAALGEBRUIK. — VERANDERING VAN
TAALKEUZE TIJDENS DE PROCEDURE. — NIETIGHEID.

Wanneer op een daging in het Nederlandsch opgesteld, een betichte verschijnt, en wanneer tijdens de procedure de raadsman een andere taal vraagt, zonder dat deze vraag om verandering uitgaat van betichte en zonder dat er melding wordt van gemaakt in het zittingsblad, is deze aanvraag ongeldig en dus de verandering nietig.

S. t/ Op. Min.

Aangezien het beroep van het Openbaar Ministerie regelmatig is ;

Aangezien in geldigen vorm de vervolging voor de boetstraffelijke rechtbank van Antwerpen werd ingeleid bij daging van 15 Maart 1932, opgesteld in de Vlaamsche taal ;

Aangezien de eerste rechter met reden heeft bestatigd dat ook later de procedure Vlaamsch is gebleven, ofschoon, ter zitting van 18 Juni 1932 (7e kamer), voorgezeten door eenen rechter, en waar eerst de zaak aanhangig werd gemaakt, namens betichte door dezes raadsman de Fransche procedure werd gevraagd ; dat immers zulke vraag alleen uitwerksel had kunnen hebben indien ze ware uitgegaan van betichte in persoon, en indien van dezes verklaring, in openbare zitting gedaan, melding was gemaakt geworden in het zittingsblad (art. 3 der wet van 3 Mei 1889) ;

Aangezien het aldus ook zeker is dat de nieuwe daging ingevolge dewelke betichte voor den eersten rechter is verschenen ten onrechte in 't Fransch is opgesteld geworden, zoodat ze nietig moest verklaard worden indien betichte de nietigheid ervan kwam in te roepen (art. 2 derzelfde wet) ;

Aangezien echter, zoowel uit het opstel van het zittingsblad als uit het vonnis a quo, is af te leiden dat betichte zulks niet heeft gedaan ; dat weliswaar zijn raadsman niet had gearzeld te streven naar het tegenovergestelde van wat hij had geëischt bij een vroeger verschijnen, doch dat betichte, weigerend hem in die nieuwe houding te volgen, verklaard heeft op voet der onregelmatige daging die hij had ontvangen, vrijwillig te willen verschijnen ;

Aangezien in die omstandigheden de eerste rechter ten onrechte heeft beslist dat het straf-

« slechte oneindigheid » van dit en dat. Heel wat meer toewijding is er vereischt om in zijn dagelijksch werk, en tegen hetzelfde eereloon, te handelen naar zijn overtuiging.

Wanneer we eenmaal den slenter hebben overwonnen, en er toe besloten Vlaamsche zaken in het Nederlandsch te behandelen, doen we 't dan ook in een sierlijke taal. Voor wat de dagvaardingen, de geschreven stukken en de vonnissen betreft, vinden we in Mr Bellefroid een zeer betrouwbare gids. Zijn Formulierboek mag bij geen Vlaamsch jurist ontbreken.

E. VAN DIEVOET.

geding weeskwestie hem niet op geldige wijze was onderworpen ; dat naar gestatige rechtspraak, artikel 2 der wet van 1889 geene nietigheid heeft uitgeschreven die van openbare orde is, en aan dewelke belanghebbenden niet zouden kunnen verzaken, maar wel eene die zij vrij zijn in te roepen of niet, doch die nooit van amtswege mag worden uitgesproken (Pas. 1893. I. 275, Pas. 1894. I. 138 en Z.) ;

Aangezien daarbij, al ware het hier ook eene nietigheid van openbare orde, de procedure dan nog was goedge maakt door de verklaring van betichte vrijwillig te willen verschijnen, hetgeen, volgens artikel 15 der wet van 1 Juni 1849, steeds als geldige aanbrengring van een boetstraffelijke vervolging moet aanzien worden ;

Aangezien ter zitting voor het Hof betichte andermaal heeft verklaard zich uit vrijen wil aan te bieden om over de betichtingen ten zijnen laste gelegd in de daging van 16 September 1932 te hooren vonnissen en dat hem van die verklaring akte is gegeven geworden ;

Om deze beweegredenen :

Het Hof,

Doet het vonnis a quo te niet, en weder beslissende, zegt dat gezien de houding door betichte genomen voor den eersten rechter, de daging van 16 September 1932 op geldige wijze de vervolging had aanhangig gemaakt voor hem, en dat hij over de betichtingen erin voorzien had hoeven te beslissen ;

En bij toepassing van artikel 215 van het wetboek van strafvordering, trekt de zaak tot zich, en verzendt ze voor onderzoek ten gronde naar de zitting van 8 Mei 1933 ; kosten voorbehouden.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

5e KAMER. — 13 MEI 1932.

Eenige Rechter : M. Anthonis.

VERKOOP VAN GROND. — VERPLICHTING
VAN NIET TE DOEN. — ERFDIENSTBAARHEID.

De verplichting op een erf geen bepaalde constructien te doen is geen verbintenis voor den koper doch een erfdienstbaarheid die op het erf zelf rust.

V. H. en Csten t/ R. en C.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten :

Aangezien eerste verweerster in dato 6 Maart 1930 bij akte verleden voor notaris Van der Heyden te Calmpthout van aanleg-

gers 5894 m2 bouwgrond kocht gestaan en gelegen te Calmpthout, Putsche steenweg, palende ten Noorden en Zuiden aan overblijvende gronden toevoegende aan aanleggers, ten Westen aan de gemeentegronden van Calmpthout en ten Oosten aan den steenweg ;

Aangezien het uitdrukkelijk overeengekomen was tusschen koopster en verkopers art. 7 en 9 der voorwaarden van verkoopakte dat « de aangekochte grond zal moeten geëxploiteerd worden als villagrond » en « het uitdrukkelijk verboden is aan koopster of hare rechthebbers op den aangekochte grond op te richten : werkmanswoningen, stapelplaatsen, fabrieken, werkhuizen, vergader-, concert-, feest-, cinema- of danszalen, gast- of godshuizen, kinderkribben, sanatoriums, klinieken, scholen, pensionnaten, hangars, handelshuizen, gevaarlijke of ongezonde bedrijven of nijverheden, hotels, bars, pensioenhuizen of cafés ;

Aangezien niettegenstaande dit verbod eerste verweerster sinds 1 Augustus 1931 gehuwd met tweede verweerder, eene drankgelegenheid, hotel en café geopend hebben en nog openhouden in het huis door hen opgericht op den aangekochten grond ;

Aangezien verweerders gelden doen dat de aangehaalde bepaling geene erfdienstbaarheid daartelt ten laste van het aangekochte goed vermits de akte het niet uitdrukkelijk zegt en zelfs het erf ten wiens voordeele de dienstbaarheid zou in 't leven geroepen zijn, niet wordt aangeduid ; dat bovendien verweerders betwisten inbreuk te hebben gemaakt op gemelde bepaling der verkoopakte daar de villa welke ze gebouwd hebben het uitzicht heeft eener sierlijke villa en niet van café of herberg, dat er geen uithangbord of reklaam aan gevestigd zijn, dat ze met veel kunstmaak is gebouwd en alleen maar bezocht wordt als theehuis door bewoners der omliggende villas en bezoekers der heide ; dat het bestaan dezer inrichting in de nabijheid der overige gronden van aanleggers geen nadeel maar wel voordeel kan verschaffen met de bewonderaars der heide langs dien kant te lokken en hunne aandacht te vestigen op de gronden die aldaar vroeger verloren lagen.

Aangezien de erfdienstbaarheid door artikel 637 van het B.W. wordt bepaald als een last waarmede een erf is bezwaard voor het gebruik en het nut van een erf aan een anderen eigenaar behorende ;

Aangezien zulke onroerende rechten dus bestaan in iets te lijden of zich van iets te onthouden ; ze zijn geheel verschillend van verbintenissen die alleen den persoon ten onderwerp hebben, volgens het goed in welker handen het zich bevindt moge en kunnen niet bestaan dan op twee naburige erven ten behoeve van het eene en ten laste van het andere ;

Aangezien om zich te overtuigen of de bewiste bepaling een last daartelt opgelegd niet ten profijte van den persoon des verkopers maar ten profijte der gronden waarvan ze nog eigenaars zijn, het zal volstaan op te zoeken welke voordeelen het verbod opleveren kon aan diegene in welken intrest het bepaald is geweest ;

Aangezien het zelfsprekend is dat de eigenaar van een grooten blok grond, ten einde den verkoop der andere perceelen te vergemakkelijken er het allergrootste belang bij hebben kan dat geen cafés of drankgelegenheid oprijzen zou te midden van de ontworpen villawijk alwaar hetzijd door muziek, volkstoele, vooral des Zondags en bij feestdagen, alle rust en kalmte aan de wijk zou ontnemen worden ; dat aanleggers door het verbod dus aan hunnen eigendom eene meerderwaarde geven en behouden met het karakter van lustwoonwijk te vrijwaren en te verzekeren van deffig, kalm en stil geboerschap ;

Aangezien men hieruit moet gevolgtrekken dat noch aanleggers noch hunne rechthebbers van geen enkel dezer voordeelen kunnen genieten of nut trekken tenzij in hoedanigheid van eigenaars der naburige gronden ;

Aangezien van den anderen kant de last ook niet persoonlijk aan koopster werd opgelegd maar wel op den verkochten eigendom zelf drukt ; de dienstbaarheid is een last omdat zij het recht van den eigenaar van het lijdend erf inkort of bekrimpt ; verweerders hadden als gewone koopers het onbetwistbaar recht hun goed te gebruiken als naar goedgevoelen en een café, hotel of pensioenhuys op te richten indien ze het goed vonden ; de last die ze vrijwillig hebben aanvaard beperkt hun eigendomsrecht op het aangekocht goed daar ze hebben aangenomen dit goed niet in te richten als café maar alleen als villagrond, ze hebben dus afgezien hun eigendomsrecht ten volle uit te oefenen en dit ten bate der naburige gronden ;

Aangezien zoodoende de bewiste bepaling al de vereischten eener dienstbaarheid vertoont, 't is te zeggen, een lijdend erf dat voor altijd in de manier van uitoebing, gebruik of inrichting is beperkt ten voordeele van een ander naburig erf aan een anderen eigenaar behorende die er ongetwijfeld nut uit trekt welke dit nut ten bate maken mag en de dienstbaarheid verdeelen kan aan latere koopers ingevolge art. 686 van het B.W. ;

Aangezien uit de bewoording zelf door partijen gebruikt genoegzaam voortvloeit dat ze eene dienstbaarheid « jus in re » hebben willen in 't leven roepen dat voor altijd het lijdend erf moet bezwaren vermits koopster niet alleen

voor haar maar voor hare rechthebbers afziet op den aangekochten grond huizen te bouwen die zouden worden ingericht als drankgelegheden ;

Aangezien het in leven roepen eener dienstbaarheid niet noodzakelijk bij woordelijke bepalingen moet geschieden en genoegzaam voortvloeien kan uit de aaneenschakeling der verschillende clausulen van de akte die alzoo duidelijk de bedoelingen der partijen weer geeft ;

Aangezien tevergeefs verweerders gelden doen dat hunne inrichting niet valt onder de bedrijven waarvan sprake is in de betwiste bepaling vermits, het opgericht gebouw het uitzicht eener villa heeft en niet eener gewone herberg ; dat het niet zooveel het uiterlijk zicht is dat partijen hebben willen bedoelen maar wel het gebruik zelve der opgerichte gebouwen, dat verweerders bekennen er eene drankgelegenheid uit te baten en dat het door al de omstandigheden der zaak is bewezen dat er niet alleen thee en koffie wordt geschonken maar alle soorten van wijnen, bieren, verfrischende en warme dranken, dat overigens verweerders bewust waren van de kontraktbreuk waaraan ze zich gingen plichtig maken vermits ze, alvorens zoo te handelen, aan aanleggers vroegen om in afwijking met de bepalingen van den verkoopakte toelating te bekomen om in het huis een café-spijshuis te mogen uitoebaten, toelating welke hun geweigerd werd ;

Aangezien het ook zonder eenigen grond is dat verweerders staan houden dat de akte van aanleggers zonder intrest is vermits ze niet bewijzen dat de uitoebing van het café van aard is om hun eenige schade te berokkenen ; dat het enkel bestaan der kontraktbreuk voldoende is om de akte van aanleggers te verrechtvaardigen en dat het openen en uitoebaten der drankgelegenheid zoodoende eene oorzaak van waardevermindering hunner naburige gronden daartelt welke tot schadevergoeding recht geeft ; het is niet aan te nemen dat de eigenaar van een dienstbaar erf een feit zou mogen plegen dat de uitvoering der dienstbaarheid zou voor gevolg hebben als wanneer art. 710 van het B.W. hem zelfs verbiedt « iets te verrichten dat strekken zou om het gebruik der dienstbaarheid te verminderen of van dezelve ongemakkelijker te maken ».

Aangezien bewuste bepaling geenszins tegenstrijdig is met de vrijheid van den eigendom en de vrijheid van den handel, dat noch het ingeroepen artikel 686 van het B.W. noch de wet van 1791 hier van toepassing zijn ;

Aangezien met recht en rede aanleggers hunne vraag hebben gericht zoowel tot eerste verweerster koopster van den grond als tot tweede verweerder, haar echtgenoot, welke haar niet alleen machtigen en bijstaan moet maar welke in huidig geval eene persoonlijke verantwoordelijkheid op zich heeft genomen met als rechthebbende zijner vrouw op te treden ; het is hij die op 14 Maart 1931 voor zijn huwelijk met eerste verweerster te kennen gaf dat hij zinnens was de zaak uit te baten als drankgelegenheid, dat de Brouwerij Chasse Royale en Beyers zich bereid hadden verklaard voor de inrichting te zorgen indien de uitoebing publiek was, dat zijn doel was een drankhuis te openen voor de toeristen die de heide in den Zomer bezoeken en hij reeds met verschillende organisaties in betrekking was zoals Vlaamsche Toeristenbond, Automobiellclub en gymnastiekverenigingen langs welken kant hij zijn cliënteel wilde maken ; dat sedertdien de tweede verweerder, gehuwd met eerste verweerster, de uitoebing heeft begonnen niettegenstaande de weigering van aanleggers ;

Aangezien de rechtbanken hunne beslissingen niet mogen bekrachtigen bij middel van dwangbepalingen maar dat niets belet dat de rechtbank op voorhand het bedrag der schade vaststelt welke aan een der partijen zou berokkend worden door een niet uitvoering harer beslissing ;

Aangezien aanleggers de reeds geleden schade schatten op 3000 fr., dat dit cijfer niet overdreven is daar er dient rekening gehouden der kosten die aanleggers hebben moeten doen om door het gerecht het afgesloten kontrakt te doen eerbiedigen ; dat de schade voor de toekomst ex aequo et bono kan geschat worden op 50 fr. per dag ;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle andere besluiten verwerpende : gehoord den heer Weis in zijn gedeeltelijk eensluidend advies ;

Verleent akte aan tweede verweerder dat hij zijne echtgenoot, eerste verweerster bijstaat en machtigt om in rechte te staan ;

Verleent akte aan verweerders en aanleggers dat zij de akte schatten in elk harer deelen en voor elk van hen en elk van de aanleggers en verweerders afzonderlijk in zijn geheel op meer dan 6000 fr. en 5000 fr. ;

Verleent akte aan aanleggers Stracke en Beyers dat zij hunne echtgenooten machtigen om in rechte te staan ;

Veroordeelt beide verweerders aan aanleggers te betalen den eene bij gebreke van den andere, de som van 3000 fr. met de rechterlijke intresten ;

Beveelt de sluiting der drankgelegenheid binnen de acht dagen der betekenig van te genwoordig vonnis en bij gebreke daaraan te

voldoen, veroordeelt beide verweerders den eene, bij gebreke aan den andere, aan aanleggers te betalen ten titel van schadevergoeding de som van 50 fr. per dag gedurende gansch den tijd dat de uitoebing der drankgelegenheid zal blijven bestaan ;

Veroordeelt verweerders tot de kosten des gedings ;

Verklaart het tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorbaat en zonder borg niettegenstaande alle verhaal.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE.

15 FEBRUARI 1933.

Voorzitter : M. Gottigny.
Rechters : MM. Van Wetter en Moeneclay.
Pleiters : Mter Thienpont en Mter Van Wetter.

VONNIS VAN ONBEVOEGDHEIDSVERKLARING.
— NIET BETEKENING. — GEEN KRACHT VAN GEWIJSDE. — BERUSTING ONMOGELIJK. — NIET ONTVANKELIJKHEID EENER NIEUWE VORDERING.

Na een vonnis van onbevoegdheid, hetwelk niet betekend werd en dus geen kracht van gewijsde heeft verkregen, kan geen nieuwe vordering ingespannen worden, daar er alsdan twee tegenstrijdige beslissingen zouden kunnen bestaan over eenzelfde onderwerp.

S. M. t/ R. R.

Aangezien tegenwoordige rechtsvordering ingesteld is door den zelfden eischer tegen denzelfden verweerder, voor dezelfde redenen, en, dat zij tot hetzelfde doel strekt dan die welke door de dagvaarding van 23 Juli 1932 voor den vrederechter van het kanton Nederbrakel ingediend is geweest ;

Aangezien de vrederechter zich onbevoegd heeft verklaard, het bedrag van voormelden eisch de som van twee duizend vijf honderd frank overtreffende ;

Aangezien gezegd vonnis niet betekend is geweest, dat vervolgens de beroepstermijnen niet verlopen zijn, dus dat deze beslissing niet mag beschouwd worden als hebbende kracht van gewijsde ;

Aangezien wel is waar eischer verklaart in het rechtsingangsexploot van tegenwoordig geding, dat hij voormeld vonnis aanvaardt en aan zijn recht op beroep verzaakt, vervolgens dat die beslissing het karakter van eindvonnis bekomen heeft ;

Aangezien de bevoegdheidsexceptie rationae materiae van openbare orde is, dat gezegd vonnis dus niet het voorwerp van eene berusting mag uitmaken ;

Aangezien het hier niet gaat over een ahangend geding, vermits de zaak onttrokken is aan den vrederechter, en dat er geen hooger beroep tegen zijn vonnis ingesteld is ;

Aangezien daarenboven het onaanmemelijk is voor het goed beleid van het gerecht, dat er twee tegenstrijdige vonnissen zouden kunnen geveld worden over dezelfde betwisting ;

Aangezien tegenwoordig gelding dus niet ontvankelijk is zoolang het vonnis van den vrederechter geen kracht van gewijsde bekomen heeft ;

Om deze redenen

alle verdere of tegenstrijdige besluitselen afwijzende, verklaart den eischer niet ontvankelijk in zijne vordering. Veroordeelt hem tot de kosten.

VREDEGERECHT VAN HOOGSTRAETEN

26 JULI 1932.

Vrederechter : M. Alfred De Wilde.
Pleiters : Mters J. Paes en Van Aert.

EIGENDOM. — VERJARING. — GEBRUIK. — GEEN VERWERF VAN EIGENDOMSRECHT.

Het eenvoudig gebruik van een heuwegeltje door eenige bewoners volstaat niet om door verjaring den eigendom aan een gemeente te bezorgen, wanneer geen onderhoud of andere zorgen den animus domini zouden kunnen uitwijzen.

Gezien de inleidende dagvaarding, geregistreerd, eischende den eigendom van een voetweg over perceelen van verweerder, door verjaring ;

Gehoord partijen in hunnen uitleg en hunne besluiten ;

Aangezien de voetweg niet in den atlas der buurtwegen is geschreven, maar voor een deel op het kadasterplan is aangeduid ;

Aangezien aanlegster den eigendom van een voetpad opeischt door dertigjarig betreden ervan door een deel harer inwoners en dit volgens de voorwaarden van artikel 2229 B.W. ;

Verweerder antwoordt : Dit heipadje ligt sinds heel lang daar, begaan door de inwoners van 't gehucht Bolck, maar enkel uit loutere toegevendheid der eigenaars van perceelen Nrs 195 en 195a/2 Sectie B, zoolang die perceelen nog als niet ontgonnen heide lagen, en dit, omdat de gemeentebaan daarnevens niet onderhouden, onbegaanbaar is ;

Over enkele jaren, met de ontginning zijner heide, heeft verweerder den voetweg omgeploegd en verlegd, gras er op gezaaid en omspannen met pindraad. Hiertegen is door aanlegster geen verzet gedaan.

Heeft nu aanlegster dat voetpad in bezit gehad, ten titel van eigenares ? Het feit daarover gegaan te hebben sinds meer dan dertig jaren zou enkel uitwijzen een recht van doorgang.

Om dien overgang uit te oefenen, moet krachtens de wet van 10 April 1841 art. 10, de meerderheid der bewoners eener gemeente verkrijgen ten titel van gemeenteweg, den eigendom van den bodem van den weg, het eenvoudig begaan van een heipadje, alleen den weg verkortend, is niet van natuur dit vast te stellen.

Aangezien uit den aard der feiten voortvloeit dat de « animus domini » in hoofde der gemeente Rijkvorsel steeds ontbroken heeft dat er geene onderhoudswerken zijn geweest van het voetwegeltje ; dat de gemeente nooit van dit onooglijk voetwegje haar eigendom heeft willen maken. Dat, hadde de gemeente haar dertigjarigen overgang bewezen en zelfs eenige onbeduidende zoogenoemde onderhoudswerken aan het wegje, dan ware nog niet vastgesteld haar bezit, ten titel van eigenares, dat moet uitsluiten alle zweem van gedoog en elke dubbelzinnigheid ;

Aangezien het geding is geschat op 2000 fr. ;

Om deze beweegredenen :

Wij, Vrederechter van het kanton Hoogstraeten, statueerende wedersprakelijk en in eersten aanleg, alle verdere besluitselen tot getuigenverhoor afwijzende, verklaren voor recht dat er geen gemeenteweg bestaat over den eigendom van verweerder ter gevraagde plaats ; verwijzen aanlegster tot de kosten des gedings ter somme van 100,10 fr., niet inbegrepen de rechten van registratie, noch afschrift dezes, ten gevalle.

VREDEGERECHT ANTWERPEN 4^e Kanton.

15 MAART 1933.

Vrederechter : M. De Keyser.
Pleiters : Mter Victor en Mter Hendrickx.

WERKONGEVAL. — SCHAFTTIJD. — HAVEN VAN ANTWERPEN. — DIENSTREGELING. — AFWEZIGHEID VAN ARBEIDSOVEREENKOMST.

Een ongeval dat gebeurt gedurende de schafttijd kan niet als een werkongeval beschouwd worden in den zin der wet van 1903, indien bij schafttijd de dienstovereenkomst ten einde is en dus het namiddagwerk of het werk na den schafttijd, volgens een nieuwe overeenkomst gedaan werd.

Gehoord partijen en middelen en besluiten :

Aangezien de vraag er toe strekt om voor recht te hooren verklaren dat de echtgenoot van aanlegster op 6 December 1932 het slachtoffer is geworden van een doodelijk werkongeval, en diensvolgens verweerster zich te zien veroordeelen om aan aanlegster te betalen de vergoedingen voorzien bij de samengeordende wetten over de werkongevallen.

Gehoord daaromtrent de partijen en gezien de stukken van het geding :

1^o Over de feiten :

Beide partijen zijn het eens :

a) dat wijlen Van de Weyer op 6 December 1911 werkzaam was voor rekening van de stouwerij Van Steen, aan boord van s/s « George Washington », gemeerd langsheen kaai 124 der Antwerpsche dokken ;

b) dat hij in het beneden ruim gedurende gansch den morgend gewerkt had tot twaalf uur.

c) dat hij tijdens den schafttijd die op dit uur intreedt, naar boven was geklommen en vanuit het eerste tusschendeck, om eene niet met zekerheid gekende oorzaak en vanaf eene plaats waar hij niet komen moest om van zijn werk bv. op de kaai te geraken, in het ruim gevallen is, waar hij onmiddellijk stervende gevonden werd, zoodat hij reeds overleden was vooraleer hij in het verbandhuis kon bezorgd worden.

De werkelijkheid van het ongeval kan dus niet betwist worden, en wordt trouwens ook niet betwist door verweerster die in het geding optreedt als verzekeraar van den werkgever.

2 Over de toepassing der ongevalwet.

A. Maar verweerster betwist wel integendeel, dat dit ongeval kan beschouwd worden als een werkongeval, dat voor verzoekster aanleiding geven zou tot het opeischen en het

bekomen der vergoedingen voorzien in de samengeoerde wetten van 1931.

Als grond en tot staving van hare bewering doet verweerster gelden dat de gekende en wederzijds erkende omstandigheden, zonder eenigen twijfel uitwijzen dat het ongeval niet gebeurd is tijdens de uitvoering van het werk-kontrakt, vermits het zich voordeed gedurende den schafttijd.

Tegen die bewering voert aanlegster verschillende beschouwingen aan, die in zijne pleitnota als samengevat staan, in deze woorden : « de wet op de werkongevallen moet uitgelegd worden in breeden zin daar zij (door een sterken democratischen geest doordrongen is en als hoofddoel heeft de werklieden of hun gezin zooveel mogelijk te helpen wanneer zij door een ongeval worden getroffen ».

Onder rechtskundig oogpunt is echter wel eenige voorzichtigheid geboden tegenover die breed-democratische opvatting welke aanlegster er op na houdt : zoo het wel kan aangenomen worden dat de wettelijke beschikkingen over het vergoeden der werkongevallen in breeden zin mogen begrepen worden en dat met de toepassing ervan beoogd is geworden, bij een voorgekomen ongeval « zooveel hulp mogelijk » te verschaffen, dan is het toch wel zeker dat dit « zooveel mogelijk » moet begrensd blijven binnen de vaste perken door de wet zelve gesteld en dat de « hoeveelheid » ervan dient afgemeten naar den duidelijk aangegeven wettelijke maatstaf.

De wet van 1903 is onbetwistbaar tot het leven geroepen om het onvermijdelijke risico en de kwade gevolgen daarvan die de daadwerkelijke samenwerking van kapitaal en arbeid meebrengt, te regelen op een wijze welke en den werkgever en den arbeider bevredigen kan, en daarom mag het wel gezegd worden dat de wet van 1903 een uitgesproken « sociaal » karakter heeft, maar daarbij kan het niet uit het oog verloren worden, wat destijds heer Minister Moyersoen schreef in zijn verslag aan den Koning, ter gelegenheid van enkele wijzigingen die hij aan de wet voorstelde, namelijk dat de wet van 1903 niet is « une loi de bienfaisance » maar wel « une loi de droit ».

Meer bepaaldelijk meent aanlegster dat in het voorhandig geval, naar den geest van de wet toch moet aangenomen worden dat het ongeval wel wezenlijk gebeurd is op de plaats waar het werk uitgevoerd werd, niettegenstaande wijlen Van de Weyer gevallen is uit het bovenste tusschendeel terwijl hij zijnen arbeid te verrichten had in het benedenruim, zeven meters lager gelegen.

Wilde men die stelling zelfs voor absoluut waar aannemen, dan is echter daarmee het pleit nog niet beslecht, want de vraag, welke is casu de eenige belanghebbende is, is niet te weten of het ongeval gebeurd is op de plaats voor den arbeid aangewezen, maar wel te bewijzen dat het gebeurd tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst.

En het geijkte antwoord op deze laatste twijfelvraag kan niet ahangen van de omstandigheid of het ongeval wel dan niet gebeurd is op de plaats zelf voor den arbeid aangewezen of wat redelijkerwijze als dusdanig moet aangezien worden : ook niet zelfs van de omstandigheid of de verongelukte op die plaats werkelijk aan de hem opgelegde taak arbeidde, dan wel van den gebruikelijken rusttijd genoot.

Het eenige wat beteekenis heeft en dienstig is ter oplossing van het vraagstuk bestaat hierin : was het aangegane arbeidscontract in werkelijke uitvoering op het oogenblik waarop het ongeval voorkwam ?

Het hoeft geen betoog dat de wet van 1903 over de werkongevallen heel nauw verband houdt met diegene van 10 Maart 1900 over het werkverdrag bij zooverre het wel moet gezegd worden, dat er volgens de wet van 1903 geen werkongeval bestaan kan, indien er voorafgaand geene arbeidsovereenkomst afgesloten was geworden waarvan de daadwerkelijke uitvoering nog voortduurde als het ongeval voorviel.

Daartoe is het echter niet absoluut noodig, zooals hierboven reeds gezegd werd, dat de arbeider door het ongeval getroffen worde terwijl hij wezenlijk werkende is ; noodzakelijke en gebruikelijke rustpoozen kunnen ook wel, evenals de eigenlijke werktijd, door het arbeidsverdrag beheerscht worden en begrepen zijn in zijn werkelijke uitvoering.

Doch daarvoor is dan formeel geëischt dat tijdens die rustpoozen het gezag van den werkgever, zijn recht van bestuur en zijn vermogen van toezicht over den werknemer en over het werk zelf, ongerept behouden blijven, en dat dus ook de werkmans zijnerzijds tegenover zijn patroon in die ondergeschikte verhouding verblijve welke de arbeidsovereenkomst hem opgelegd heeft ten aanzien van de aangenomen taak.

Aan deze zekere leer doet aanlegster trouwens geen principieele tegenspraak : ze beaamt ze integendeel met te beweren dat in casu en in feite de uitvoering van het werkverdrag was blijven voortduren tijdens de rustpoozen binst dewelke het ongeval voorgekomen is.

Om hare zienswijze desaan gaande te staven, haalt aanlegster aan, dat het in de haven van

Antwerpen een algemeen aangenomen gebruik is dat de werklieden gedurende den middag-schafttijd de eigenlijke plaats van het werk verlaten.

Dit is wel inderdaad zoo, en dit gevolgde gebruik zou wel kunnen in aanmerking komen, indien het er om ging uit te maken wat er moet verstaan worden door « de plaats voor den arbeid » ; maar dit gebruik brengt niet noodzakelijk het antwoord op de vraag of de arbeidsovereenkomst, ja dan neen, voortloopt tijdens de rustpoozen.

Trouwens wijlen Van de Weyer evenals welke andere havenarbeider dit doen kon, verbruikte zijn middag-schafttijd daar waar hij het verkoos, niet omdat een ingedrongen en gedoogd gebruik hem daartoe gelegenheid gaf, maar wel omdat hij zich om zoo te handelen, beroepen kon op een volstrekt en onbetwistbaar recht.

Immers in de Antwerpsche haven is de arbeid geregeld behoudens uitzondering welke zich hier niet voordoet, volgens eene collectieve overeenkomst, die opgesteld werd den 27 December 1928, in samenwerking van al de patroonsverenigingen eenzijdig en anderzijds al de arbeidersgroeperingen die bij het werk aan de haven betrokken zijn.

Tot grondslag aan die regeling ligt het « shiften-stelsel » waarbij de arbeid ploegsgewijs ingedeeld wordt over een vollen dag van 24 uren, elke « shift » berekend zijnde op een werkelijke arbeidsduur van acht uren.

De gewone « dag-shift » welke ingaat om 8 ure 's morgens is verdeeld in twee halve « taken », de eerste van 8 tot 12 ure, en de tweede van 1 tot 5 ure.

Heeft nu de arbeider zich 's morgens laten « afzetten » of aannemen voor de « dag-shift » — zooals voor wijlen Van de Weyer het geval was, — dan kan hij des middags, bij het beëindigen van de eerste halve taak, zijn werk opgeven voor de tweede halve taak en de werkgever heeft langs zijnen kant het recht den werkmans gedaan te geven.

Maken geen van beiden gebruik van dit vermogen dan zijn beiden verplicht om ten één uur, de werkmans de tweede halve taak aan te vatten, en de werkgever den arbeider terug aan het werk te stellen.

Gedurende het uur oponthoud staan de partijen echter volkomen vrij tegenover elkaar, de bedingen van de arbeidsovereenkomst zijn volkomen opgeschorst, de werkmans brengt zijn rusttijd door hoe en waar hij verkiest en zijn patroon heeft geen recht hem iets op te leggen of te bevelen ; beide dragen zij geene andere verplichting dan de uitvoering van het arbeidsverdrag om één uur te hernemen.

Het is daarbij niet heelemaal zonder nut te doen opmerken dat het uur rusttijd niet betaald wordt en dat men de arbeidsdag tegen de wet in tot negen uur zou verlengen, moest men den rusttijd voegen bij de twee halve dagtaken.

Dat dus uit de voorgaande beweegredenen bewezen is dat er tusschen wijlen Van de Weyer en zijnen werkgever geene verbindende verhouding bestond op het oogenblik dat het ongeval zich heeft voorgedaan, daar de werk-overeenkomst met wederzijdsch goedvinden opgeschorst was ; waaruit dan volgen moet, dat bij gebreke aan loopende arbeidsovereenkomst, geen ongeval wijlen Van de Weyer heeft kunnen treffen tijdens de uitvoering van zulkdanige en noodzakelijke overeenkomst.

Deze zienswijze ligt heelemaal in de lijn van de meening der heeren Namèche en Delarivière waarop aanlegster denkt zich te mogen beroepen : « si les ouvriers des docks d'Anvers, pendant les schooftijden, c.à.d. le temps » ou ils se reposent ou prennent un léger repas, » restent soumis à l'autorité et à la surveillance du patron, ils sont dans le cours de » l'exécution du contrat ».

Indien men aanneemt dat de voorwaarde aangegeven door het woord « si » niet in vervulling gegaan is in het voorhandig geval, en niet in vervulling gaan kon, dan is er op die meening gaar niets af te wijzen.

B. Aanlegster doet alsnog opmerken dat verweerster zelve erkent heeft dat wijlen Van de Weyer slachtoffer geweest is van een wezenlijk werkongeval, vermits zij op grond van de werkongevallenwet de begrafeniskosten betaald heeft.

Die betaling is inderdaad gebeurd of bij vergissing, of ten gevolge van onvoldoende kennis der feitelijke omstandigheden of omdat deze verkeerdelijk zijn beoordeeld geworden of om welke andere reden ook, doch het mag daarom niet als eene onaanvechtbare waarheid vastgesteld worden dat het geval Van de Weyer wezenlijk voor een wettelijk bewezen werkongeval moet gehouden worden.

Niet de betrokken partijen, maar de wet alleen heeft uit te maken wat niet en wat wel een werkongeval is ; en wat de partijen over het geval ook gemeend hebben en ingevolge van die meening ook mogen gedaan hebben, het is alles niet rechtsgeldig, indien het achteraf bewezen is dat zij met hun meenen en met hun doen gehandeld hebben in tegenstrijd met de wettelijke voorschriften, want in dit opzicht is de wet van 1903 onbetwistbaar eene regeling van openbare orde.

Naar hetgeen hierboven gezegd is in A. blijkt het wel duidelijk dat de betaling der begrafeniskosten gebeurd is buiten de verplichting

tingen door de wet opgelegd en buiten het recht door haar erkend.

Om deze redenen :

Wij, Victor De Keyser, Vrederechter van het 4de kanton der stad Antwerpen, zeggen voor recht dat wijlen Van de Weyer op 6 December 1932 niet het slachtoffer is geweest van een werkongeval en dat dus ook aanlegster geen aanspraak maken kan op wettelijke vergoeding ; wijzen derhalve hare vraag af en stellen de onkosten ten haren laste, onkosten berekend op de som van 69,25 frank, niet inbegrepen het tegenwoordig vonnis.

VREDEGERECHT TE BERCHEM

Vrederechter : M. A. Baeten.
Pleiters : Mter Van Heurck en Mter Verheyden.

AUTEURSRECHT.— NIET OPENBAARHEID DER DER VERTOONING. — TAKS NIET VERSCHULDIGD.

Wanneer een private vereniging een vertooning inricht, waartoe alleen leden en toekomstige leden toegelaten werden, behoudt deze vertooning een privaats karakter en is dus het schrijversrecht niet verschuldigd.

W. P. /t V. M.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder P. Vermeulen, te Berchem, dato 15 April 1932, geboekt ;

Aangezien de eisch strekt ten einde verweerder zich te hooren veroordeelen om aan aanlegger te betalen, ten titel van schadevergoeding ;

1° de som van fr. 250 ;

2° de som van fr. 1000, deze laatste te vermeerderen of verminderen in den loop des gedings, samen met de gerechtelijke interesten en de kosten des gedings ;

Herzien ons tusschenvonnis in dato 7 Juni 1932, de persoonlijke verschijning van verweerder bevelende ;

Aangezien het niet betwist wordt dat op 29 November 1931 de K. M. de VI. Vr., waarvan verweerder voorzitter is, in de feestzaal « Volkslust », te Berchem, het toneelstuk « Het Masker » heeft opgevoerd zonder de toelating van aanlegger, schrijver van dat stuk ;

Aangezien aanlegger beweert dat die vertooning openbaar was in den zin van artikel 16 der wet van 22 Maart 1886 — der verweerder zulks betwist ;

Aangezien het niet bewezen is dat er feitelijk op gemelde vertooning andere personen toegelaten werden dan reeds te voren voorgedragen, aangenomen en ingeschreven leden van bedoelde maatschappij ;

Aangezien verweerder persoonlijk gehoord, weliswaar erkent dat, in voorkomend geval, bij toneelvertooningen als deze in zake, buiten gemelde voorgedragen, aangenomen en ingeschreven leden toegelaten worden ;

1° leden van eene symphonie of een Jazz-band, die tusschen 2 bedrijven, of tusschen 2 toneelstukken en op de danspartij die soms na de vertooning plaats heeft, voor muziek zorgt en daarvoor door de maatschappij betaald wordt ;

2° soms ook wel eens uitsluitende familieleden of kennissen van gemelde voorgedragen, aangenomen of ingeschreven leden toevallig bij deze op bezoek op den dag eener vertooning, mits zij vergezeld zijn van het lid bij hetwelk zij op bezoek zijn mits verwittiging van het bestuur, dat de misbruiken zou weren ;

3° personen die aangelokt door de vertooning zich op den avond en ter plaatse zelve aanbieden en mits onmiddellijk betaling der jaarlijksche maatschappelijke bijdragen, voorlooppig als lid aanvaard worden onder voorbehoud van latere bepaalde aanvaarding of afwijzing door het bestuur ;

Aangezien aanlegger niet bewijst dat er nog andere personen tot de toneelvertooningen als deze in zake toegelaten worden ;

Aangezien de vertooningen in zake zoo lang er slechts de reeds te voren voorgedragen, aangenomen of ingeschreven leden der maatschappij bij toegelaten worden, ontegensprekelijk als privaats moeten aanzien worden ; dat het toelaten van de personen hierboven onder 1°, 2° en 3° vermeld in de daarbij aangegeven omstandigheden naar ons oordeel die vertooningen niet van hun privaats karakter beroofd ; dat men het weliswaar in 't algemeen eens is dat de vertooningen van een privaats kring als de VI. Vr. hun privaats karakter verliezen wanneer niet alle vreemde personen, zooals familieleden der leden, uitgenoodigden, enz., geweerd worden ; — maar dat men ook aanneemt dat dit beginsel met gepaste gematigdheid moet toegepast worden ; — dat aldus aangenomen wordt dat eene vertooning, door een privaten king gegeven, voor zijne leden alleen, haar privaats karakter niet verliest omdat er eenige vreemde personen tusschen de leden zouden geslopen zijn. (Répertoire Encyclopédique du Droit Belge — V° Droit d'Auteur Wauwer-mans — n° 273 ; — Discours van M. Devolder — B. en D. III — n° 304,388 ; — Discours van M. Devolder in den Senaat — B. en D V n°

72,401) dat de personen hierboven onder 1° vermeld eerder als medewerkers bij de vertooning dan als toeschouwers moeten aanzien worden ; dat de voorwaarden van de toelating der personen onder 2° vermeld hunne aanwezigheid noodzakelijk tot een in de reeks vertooningen uitzonderlijk geval maakt dat met het begrip « openbaarheid » niets gemeens heeft ; en dat de personen onder 3° vermeld, vermits zij onmiddellijk een der verbintenissen van de leden (betaling der maatschappelijke jaarlijksche bijdragen) vervullen eerder als leden onder eene onbindende voorwaarde aangenomen, dan als vreemden moeten aanzien worden ;

Aangezien het openbaar karakter van de vertooning in zake niet bewezen is ;

Om deze redenen

Wij, Achiel Baeten, Vrederechter van het kanton Berchem-Antwerpen, uitspraak doende tegensprekelijk en in eersten aanleg, verklaren aanlegger ongegrond in zijnen eisch, wijzen hem ervan af en veroordeelen hem tot de kosten des gedings.

NOTA : Dit vonnis werd bekrachtigd in beroep (3e Kamer, Antwerpen, 7 Februari 1933), met overname der beweegredenen.

Bestuurlijke rechtspraak

GEMEENTERAAD. — BENOEMING « IN EXTREMIS ». — Vernietiging.

Een gemeenteraad die een benoeming, die door geen spoedeisende noch gebiedende consideraties noodzakelijk kon geacht worden, gedaan heeft na de nieuwe verkiezingen en vóór de aanstelling van den nieuwen gemeenteraad heeft het algemeen belang gekrenkt.

Deze benoemingen dienen verbroken te worden

Gelet op de beslissing d.d. 15 October 1932, op het provinciaal bestuur den 22 October 1932 ingekomen, waarbij de gemeenteraad van Marche, Meijuffer Huet, L., voor vast tot leerares aan de nijverheidsschool dezer stad heeft benoemd ;

Gelet op het besluit van den heer gouverneur der provincie Luxemburg, d.d. 16 November 1932, houdende schorsing van de tenuitvoerlegging van bovenvermelde beslissing ;

Gelet op het besluit der deputatie van den provincialen raad d.d. 17 November 1932 tot handhaving van bewuste schorsing, waarvan de redenen aan den gemeenteraad in vergadering van 28 November 1932, zijn bekend gemaakt ;

Overwegende dat bewuste benoeming den stempel draagt eener beslissing « in extremis » welke door de administratieve rechtspraak, welke rechtspraak herhaalde maal aan de gemeenten werd herinnerd nl. bij den ministeriële rondzendbrief van 9 Augustus 1932, wordt afgekeurd ;

Overwegende dat de gemeenteraad, waar bij deze beslissing, die door geene spoedeisende noch gebiedende consideraties noodzakelijk kon geacht worden, genomen na de jongste gemeenteraadsverkiezingen en vóór de aanstelling van den nieuwen gemeenteraad, het algemeen belang heeft gekrenkt ;

Gelet op de artikelen 86 en 87 der gemeentewet ;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandse Zaken,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Bovenvermelde beslissing van den gemeenteraad van Marche, d.d. 15 October 1932, wordt vernietigd.

Melding hiervan dient gemaakt in het notulenboek van den gemeenteraad, op den kant der vernietigde akte.

Art. 2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Arosa, den 7 Januari 1933.

NOTA : Bij elke bestuursverwisseling in de gemeenten doen er zich moeilijkheden voor. De regeerende meerderheid, die uit den verkiezingstijd verslagen uitkomt, en die, van October tot begin Januari daaropvolgend, het bestuur in handen houdt, tracht zeer dikwijls gedurende dit tijdstip vassie benoemingen te bezorgen aan politieke vrienden. Orwel worden oude ambtenaren verzocht hun ontslag in te dienen om zoo plaats te ruimen voor nieuwe kandidaten, orwel worden er nieuwe, ja vaak overtollige, plaatsen bijgemaakt.

Bij omzendbrief van 9 Augustus 1932, — dus lang voor de verkiezingen, — had de Minister nu de betrokken besturen gewaarschuwd dat hij streng zou optreden tegen eventuele beslissingen en benoemingen « in extremis ». Het is dan ook zeer terecht dat bovenstaand Koninklijk besluit eene dergelijke benoeming heeft vernietigd.

Zie in denzelfden zin : Koninklijk besluit van 13 Februari 1933, houdende vernietiging eener beslissing van den Gemeenteraad van Chiny (Staatsblad van 24 Februari 1933) ; Koninklijk besluit van 13 Februari 1933 houdende vernietiging eener beslissing van den Gemeenteraad van Melle (Staatsblad van 24 Februari 1933) ; Koninklijk besluit van 26 Januari 1933, houdende vernietiging van den Gemeenteraad van Lens-sur-Geer (Staatsblad van 26 Februari 1933).

I. V.

Nederlandsche Rechtspraak

Rb. 'S GRAVENHAGE, II, 9 MAART 1933.

Voorzitter : Mr. A. S. Rueb.
Rechters : Mrs. G. H. B. van den Boom,
Dr. F. W. Donker Curtius (plv.).

VOORTBESTAAN EN LIQUIDATIE VAN RUSSISCHE VENNOOTSCHAP. — SOWJET-RECHT EN NEDERLANDSCHE RECHTER.

Eischer heeft onder gedaagde beslag gelegd ten laste van de Russische verzekering-maatschappij «Moskowskoje», dat beslag doen betekenen aan den ex-directeur der maatschappij, Lücke, zich thans noemende liquidateur en kantoorhoudende te Parijs, en vordert nu van gedaagde het doen van verklaring. Gedaagde beweert, dat, aangezien volgens een Sowjet-decreet de vereliening van alle particuliere verzekering-maatschappijen door een daartoe aangewezen commissie moet geschieden, Lücke geen vereffenaar der «Moskowskoje» is, deze maatschappij niet meer bestaat en derhalve het beslag niet op juiste wijze betekend en dus ongeldig is.

Daargelaten of en, zoo ja, in hoeverre de Nederlandsche rechter aan de wetgeving van het Sowjet-bewind in rechten, ten aanzien van rechtsverhoudingen buiten Rusland, eenig gezag zou moeten toekennen, kunnen in elk geval de bepalingen van voormeld decreet in Nederland nimmer toepassing erlangen, nu daarbij de baten der particuliere verzekering-maatschappijen worden onteigend zonder schadeloosstelling. Immers de beginselen, waarvan die bepalingen een uiting zijn, druischen in tegen de openbare orde naar Nederlandsch recht.

Al moge het tengevolge van de machtsverhoudingen in den Russischen Staat der «Moskowskoje» ondoenlijk zijn geweest hare zaken voort te zetten en de voor emigratie noodige besluiten te nemen en formaliteiten te vervullen, toch kan in elk geval, nog afgezien daarvan, dat een dergelijke bepaling in het gewraakte decreet niet is vervat, de «Moskowskoje» nimmer ten gevolge van dit decreet zijn weggevaagd, in dien zin dat zij, althans ten aanzien van de vereffening, voor zoover mogelijk, als niet bestaande zou moeten worden aangemerkt.

Ook behoeven buitenlandsche crediteuren en debiteuren der vennootschap, althans van vóór den datum van het decreet, voormelde commissie niet als vereffenaar te aanvaarden.

Nu het tengevolge van de toestanden in Rusland der «Moskowskoje» niet mogelijk is geweest een algemeene vergadering te houden en daarin benoemingen te doen, moet de voormalige directeur beschouwd worden als de naaste tot den plicht om de vereffening, voor zoover deze baten en schulden buiten Rusland betreft, op zich te nemen, en zulks te eerder, nu in elk geval vaststaat, dat niet een ander op regelmatige wijze tot liquidateur is benoemd.

Het beslag is dus op de juiste wijze betekend.

D. N.V. Trust-Mij «Helyetia» te Rotterdam, eischeres, proc. Mr. H. W. C. de Jong, adv. Mr. W. Nolst Trenité, te Rotterdam, tegen de N.V. Assurantie-Mij «De Nederlanden van 1845» te 's Gravenhage, gedaagde, proc. Mr. R. V. Bakker.

De Rechtbank enz. :

Gezien de stukken en daaronder de grosse van een door deze Rb. en Kamer op 15 Oct. 1931 tusschen partijen gewezen interlocutoir vonnis en afschrift van het proces-verbaal van het diensvolgens aan zijde van eischeres gehouden getuigenverhoor, waarvan de inhoud als hier overgenomen is te beschouwen, en de grosse van een door de Rb. te Rotterdam op 8 Jan. 1930 tusschen de thans eischeres als eischeres en de buitenlandsche Handelsvennootschap Moskowsische Feuer-Versicherungsgesellschaft, kantoor houdende te Parijs, als gedaagde bij verstek gewezen vonnis ;

Overwegende enz. ;

O. dat, ten deele als tusschen partijen onbetwist en overigens door de verklaringen der gehoorde getuigen bewezen, thans de volgende feiten vaststaan :

1° dat de Russische vennootschap, aan welke gedaagde erkent gelden verschuldigd te zijn en welke Russischen naam zij, op hare wijze, als volgt in het Duitsch vertaalt : «Moskovische Feuer Assuranz Compagnie», in werkelijkheid is de Russische vennootschap, welke naam, met Latijnsche letters geschreven luidt : «Moskowskoje Stahowoje ot Ognia Obshtshestwo», hierna te noemen «Moskowskoje», welke maatschappij is opgericht in 1858 en, althans vóór de revolutie van 1917 en vóór 1 Dec. 1918, onder directie van den getuige P. Lücke, gevestigd was in Moskou ;

2° dat der eischeres auteur, de firma Festeren Andersen te Kopenhagen, van voornoemde «Moskowskoje» te vorderen had een bedrag van meer dan f. 100.000, welke vordering deze firma tot een bedrag van f. 100.000 aan eischeres heeft gecedeerd ;

O. dat hiermede de twijfel, bij gedaagde gerezen, als gevolg van het verschil in benaming, die zij aan hare creditrice en die eischeres aan hare debitrice geeft, elke betekenissen heeft verloren, nu dit verschil kan worden herleid tot twee verschillende vertalingen van één zelfden Russischen naam ;

O. dat gedaagde verder als verweer heeft gevoerd, dat vast zoude moeten staan, dat de «Moskowskoje» haar domicilie van Moskou naar Parijs zoude hebben overgebracht ;

O. dat gedaagde blijkbaar bedoelt, dat de «Moskowskoje» geenszins hare Russische nationaliteit heeft opgegeven en ook niet haren

zetel van Moskou naar Parijs heeft overgebracht, bewerende gedaagde bovendien, dat zulks ook niet mogelijk zoude zijn ;

O. dat deze laatste stelling in hare algemeenschap niet juist voorkomt, doch hierop nader niet behoeft te worden ingegaan, nu door eischeres niet wordt beweerd, althans volgehouden, dat de «Moskowskoje» een en andere vera zouden hebben gedaan ;

O. dat eischeres slechts stelt en door de verklaringen der harerzijds voorgebrachte getuigen ook heeft bewezen, dat, nadat ten gevolge van de in 1917 in Rusland uitgebroken revolutie en na het, hierna te melden, decreet van 1 Dec. 1918, het voor de «Moskowskoje» onmogelijk was geworden hare zaken in Rusland voort te zetten, haar directeur, de getuige P. Lücke, die naar Frankrijk gevlucht was, te Parijs een kantoor heeft geopend om vanuit dit kantoor de vereffening der zaken van de «Moskowskoje», in zooverre mogelijk, te leiden ;

O. dat indien Lücke terecht als vereffenaar der «Moskowskoje» behoort te worden aangemerkt, eischeres, onder de voorschreven omstandigheden, ook terecht in de van haar uitgegane exploitatie heeft vermeld, dat de «Moskowskoje» thans bij haren liquidateur te Parijs kantoor houdt, terwijl de vermelding, in het lichaam der, deze procedure inleidende dagvaarding, dat de «Moskowskoje» vroeger gevestigd was te Moskou, doch thans gevestigd is te Parijs, wel tot verwarring geleid heeft, doch dat deze, onjuist gebleken, stelling verder voor dit geding zonder belang is geworden ;

O. dat gedaagde echter ontkent, dat Lücke in rechte als vereffenaar der «Moskowskoje» kan en mag worden aangemerkt, welke stelling — indien juist bevonden — inderdaad zoude medebrengen, dat het ten deze gelegd beslag nog niet aan de «Moskowskoje» zoude zijn betekend, zoodat het gelegd beslag als niet geschied zoude moeten worden beschouwd waaruit dan weder zoude voortvloeien, dat de ten deze ingestelde vordering zoude moeten worden afgewezen ;

O. dat gedaagde ten profijte van dit verweer zich beroept op een decreet van 1 Dec. 1918, gegeven door het Sowjet-gouvernement, waarbij de vereffening van alle particuliere verzekeringsmaatschappijen gelast wordt, met instelling van een commissie, die met de liquidatie dezer maatschappijen wordt belast ;

O. dat gedaagde in verband daarmede, bij dupliek, met een beroep op een arrest van het Hof te Parijs, blijkbaar als haar oordeel uitsprekt, dat de «Moskowskoje» tengevolge van voormeld decreet — dat overigens niet van ontbinding, doch van liquidatie spreekt — ontbonden zoude zijn, zoodat zij haar bestaan zou hebben ingeboet en wijders, bij pleidooi, aanvoert dat, nu de voornoemde vennootschap reeds sedert 1918 door de commissie, daartoe door het huidige Russische bewind aangewezen, vereffend wordt, alle bevoegdheden aan het voormalige bestuur en met name aan Lücke zijn ontvallen en Lücke dan ook thans niet meer als liquidateur dezer vennootschap mag worden aangemerkt ;

O. dat daargelaten of en, zoo ja in hoeverre, de Nederlandsche Rechter, nu Nederland het thans Rusland beheerschend bewind niet heeft erkend, aan de wetgeving en aan de decreten van dat bewind in rechten, ten aanzien van rechtsverhoudingen buiten Rusland, eenig gezag zoude moeten toekennen, in elk geval de bepalingen van alle particuliere verzekeringsmaatschappijen, waaronder de litigieuze, nimmer in Nederland toepassing vermogen te erlangen, nu daarbij de baten dezer maatschappijen worden onteigend zonder schadeloosstelling ;

O. dat immers de beginselen, waarvan voormelde bepalingen eene uiting zijn, strijdig zijn met en indruischen tegen de openbare orde, naar Nederlandsch recht ;

O. dat, ook al moge ten gevolge van de feitelijke machtsverhoudingen in den Russischen Staat het der «Moskowskoje» ondoenlijk zijn geweest, hare zaken voort te zetten en ook om de voor emigratie noodzakelijke besluiten te nemen en formaliteiten te vervullen, in elk geval deze vennootschap, nog afgezien daarvan, dat dergelijke bepaling in het gewraakte decreet niet is vervat, nimmer ten gevolge van dit decreet kan zijn weggevaagd, in dien zin, dat zij, althans ten aanzien der vereffening, voor zooverre mogelijk, als niet bestaande zoude moeten worden aangemerkt ;

O. wijders dat de buitenlandsche crediteuren en debiteuren dezer vennootschap, althans van vóór 1 Dec. 1918, ook de voormelde commissie niet als vereffenaar behoeven te aanvaarden, waar deze commissie zonder twijfel bij de vervulling harer taak zal moeten uitgaan van de hierboven gewraakte beginselen ;

O. dat waar uit het hooger overwogene voortvloeit, dat de «Moskowskoje» als vennootschap in liquidatie nog bestaat, thans nog behoort te worden onderzocht of de voormalige directeur, P. Lücke als hare vereffenaar moet worden beschouwd ;

O. dat de gebeurtenissen die zich in Rusland hebben afgespeeld, nadat eenmaal de revolutie in gang was gezet, een normalen gang van zaken hebben verhindert, zoodat ook voor de

«Moskowskoje» het onmogelijk was een algemeene aandeelhoudersvergadering te houden, ten einde, in dergelijke vergadering, de noodige besluiten te nemen en benoemingen te doen ;

O. dat in dezen noodtoestand en waar de «Moskowskoje» noodzakelijk een vereffenaar behoeft, de voormalige directeur, nog door de laatste vergadering van den raad van beheer met bijna onbepaalde volmacht bekleed, zeer zeker als de naaste tot den plicht om de vereffening, voor zooverre deze baten en schulden buiten Rusland betreft, op zich te nemen moet worden beschouwd, en zulks te eerder wijl in elk geval vaststaat, dat niet een ander op regelmatige wijze als zoodanig is benoemd ;

O. dat uit het hiervoor overwogene voortvloeit, dat aan eischeres hare vordering kan worden toegewezen ;

Recht doende :

Verstaat, dat gedaagde de bij de inleidende dagvaarding van haar verlangde verklaring zal hebben uit te brengen ;

Bepaalt enz. ;

Verwijst gedaagde in de kosten van het geding tot op deze uitspraak aan zijde van eischeres begroot op f. 917,15.

Uit de Pers

HET RECHT EN DE FOLKLORE

De N.R.C. geeft in zijn nummer van 26 Maart verslag over den vierden Nederlandschen Folkloredag gehouden te Utrecht.

Hierna volgt de samenvatting van de rede van Prof. I. H. Hijmans, rector-magnificus der Universiteit.

* * *

Evenals in deze universiteitssteden werd de dag, welke door een klein getal toehoorders werd bijgewoond, geopend door den rector-magnificus der universiteit, hier prof. mr. I. H. Hijmans, die ter inleiding iets vertelde over hetgeen hij als praktisch jurist in verband met de folklorie beleefd heeft. Hij legde er den nadruk op, hoezeer de Germaansche rechtsgedachte in ons volk voortleeft, iets wat ook zijn uitdrukking vindt in onze getuigen à charge en à décharge. De eerste groep helpt, als 't ware het O. M., de tweede de beklagden. Men vindt hier de gedachte van de Eidesheer. Wie zweert bezweert niet de waarheid of de onwaarheid, maar dat hij in volle overtuiging aan de zijde van aanklager of beklagde staat. Zoo wordt vaak meenede afgelegd, zonder dat de getuige zich hiervan bewust is.

Een tweede voorbeeld ontleende hij aan den tijd, toen hij substituut-griffier in Groningen was. Er stond een man terecht wegens diefstal van het een of ander voorwerp van het land van een ander. Bij de behandeling van zijn zaak bleek echter, dat hij niet de gedachte had gehad zich iets toe te eigenen. De ander was hem iets schuldig en daarvoor wilde hij zich op deze wijze schadeloos stellen.

In dezelfde stad is sprake ook gebleken hoe noodzakelijk het is dat de leden van de rechterlijke macht in een bepaalde streek het dialect van die streek verstaan. Een beklagde, die een zeer behoorlijk indruk maakte, gaf in zijn dialect te kennen, dat hij het verschrikkelijk vond hier terecht te staan. Opeens stootte de officier van justitie, iemand uit Holland, die de landstaal niet verstond en ook overigens niet zeer intelligent was, op, en gaf den man een uitbrander. Hij had begrepen, dat de beklagde gebrek aan eerbied toonde voor de rechtbank.

Juist als jurist gevoelt sprake veel voor folklorie, omdat z.i. het recht niet zoozeer gezocht moet worden in de wetboeken, maar in het volle volksleven en al de openbaringen. Daar moet hij vinden wat in de rechtsovertuiging van het volk leeft. En de folklorie is een machtig middel om dit te leeren kennen.

Balieleven

VLAAMSCH PLEITGENOOTSCHAP VAN DE BALIE VAN BRUSSEL

Op 10 Mei II. had in de 1e Kamer van Beroepshof 'n pleitvergadering plaats, ingericht door 't Vlaamsch Pleitgenootschap van de Balie van Brussel. Mter M. Van Canegem sprak er over de bevoegdheid der Raadkamer.

Op 19 Mei a.s. wordt een groote publieke vergadering ingericht, die zal plaats hebben in de 1e Kamer van het Beroepshof, te 8.30 uur. Mter Pierre Vermeylen, advocaat bij 't Beroepshof, zal er handelen over «Het gerecht in Rusland». De begaafde spreker ging zelf ter plaatse om dit zoo aktuele onderwerp van dichtbij te bestudeeren en hij zal er zeker in slagen de tot nu toe zoo weinig bekende rechtsinstellingen van Sovjet-Rusland beter te leeren kennen aan zijne toehoorders. Alle confraters worden vriendelijk verzocht die vergadering te willen bijwonen.

Rechterlijk leven

Bij Koninklijke besluiten van 3 Mei 1933 :

Zijn benoemd :

Tot vrederechter van het kanton Deynze, de heer Faingnaert (C.-H.-J.), vrederechter van het kanton Cruyshautem, ter vervanging van den heer Blomme, die als zoodanig aftreedt.

De heer Faingnaert is belast met de bediening van het kanton Cruyshautem ;

Tot griffier bij de rechtbank van eersten aanleg te Brussel, de heer Humblé (J.-A.-H.-C.), griffier titularis bij de rechtbank ter vervanging van den heer De Coster, die tot een ander ambr is beroepen ;

Is aangeduid om gedurende een nieuwen termijn van drie jaren met ingang van 9 Mei 1933, het ambr van onderzoeksrechter bij de rechtbank van eersten aanleg te Tongeren waar te nemen, de heer Réard, rechter in die rechtbank.

IN MEMORIAM

Het Beheer van het Rechtskundig Weekblad biedt zijnen Heer Hoofdredacteur Meester René VICTOR zijne innige deelneming in den zwaren rouw, welke hem komt te treffen door het afsterven van zijn vader, den Heer Jan Hendrik VICTOR.

Mededeelingen

Wij ontvangen van het Vlaamsch Rechtsgenootschap te Leuven, de hieronderstaande mededeeling.

Wij doen een warmen oproep op de Vlaamsche juristen, om in groot getal de belegde vergadering bij te wonen.

* * *

VLAAMSCH RECHTSGENOOTSCHAP TE LEUVEN.

Waarde Heer en Geacht Medelid,

Op Zondag 21 Mei aanstaande, houdt het Vlaamsch Rechtsgenootschap zijn vijfde algemeene vergadering. Toen onze Vereeniging, zonder winstgevend doel, den 10 Mei 1923 opgericht werd, zeide Mr Pr. Thuybaert in naam van de oud-leden : "Wat ons het heerlijkste belooft is de samenwerking die ons wordt voorgesteld met de werkelijk onvervalscht studenten die nu de werkende leden zijn van het Genootschap. Die samenwerking is de groote belofte der toekomst".

Onze Algemeene Vergadering dient te worden het Congres van de Vlaamsche katholieke juristen. Dit is echter niet te verwezenlijken zonder de actieve medewerking van al de oud-leden. Wij durven dan ook ten zeerste aandringen opdat we op onze vergadering mogen ontmoeten al de Vlaamsche magistraten, advocaten, notarissen, leden van het Parlement en van de Openbare Besturen, die te Leuven in de rechten hebben gestudeerd.

Hopende op Ued. te mogen rekenen, bieden wij U, Waarde Heer en Geacht Medelid, de verzekering van onze zeer voorname en verkleefde gevoelens.

HET BESTUUR :

Prof. Mr E. VAN DIEVOET

Voorzitter,

Prof. Mr Fr. BRUSSELMANS,
Prof. Mr Prosp. THUYBAERT,
Prof. Mr L. VAN BAUWEL,
Z. E. H. Prof. A. VAN HOVE,
Prof. Mr F. COLLIN,
Mr K. VAN TYGHEM,

Leden.

=====

PROGRAMMA :

ZONDAG, 21 MEI 1933,
ten 10.30 ure zeer stipt :

ACADEMISCHE VERGADERING

IN HET INSTITUUT DE SPOELBERGH,
KRAEKENSTRAAT, 3,

- «Verslag over de werking en goedkeuring van de rekeningen».
- «Koop en verkoop op afbetaling of huurkoop» (vente à tempérament) in het bestaande Belgische recht. Praeadvies door Mr L. BOSMANS (Leuven) en Mr R. VAN DE PUTTE (Antwerpen).
- «Het afbetalingscontract en de wetgeving». Praeadvies door Prof. M. HERMESDORF, hoogleraar te Leuven en Nijmegen.
- «Bespreking».

13 uur. In het Hôtel Majestic : BANKET. — Inschrijvingsprijs 47,50 fr., dienst inbegrepen.

PRACTISCHE SCHIKKINGEN.

- Tekst van de praeadviezen. Zal binnen enkele dagen aan de leden worden toegezonden.
- Inschrijving voor het banket. Vóór 15 Mei te zenden aan het Rechtsgenootschap, Visschersstraat, 3, te Leuven. De betaling kan gedaan worden op de postcheckrek. n° 30.77.52 van het Rechtsgenootschap.